

RADNA GRUPA ZA IZRADU NACRTA MEDIJSKE STRATEGIJE:

NACRT STRATEGIJE RAZVOJA SISTEMA JAVNOG INFORMISANJA U REPUBLICI SRBIJI DO 2016. GODINE

1. UVOD

Strategija razvoja sistema javnog informisanja u Republici Srbiji do 2016. godine zasnovana je na standardima, iskustvu i regulatornom okviru demokratskog sveta. Ona se zasniva na Ustavu Republike Srbije i najvažnijim opredeljenjima Ujedinjenih nacija, Saveta Evrope i Evropske unije sadržanim u dokumentima koji pravo na slobodu izražavanja, slobodan protok i pristup informacijama i njihovu razmenu definišu kao jedno od osnovnih ljudskih prava.

Cilj Strategije je definisanje najvažnijih pravaca razvoja sistema javnog informisanja u Republici Srbiji i delova tog sistema, da bi razvoj slobode medija i medijskog tržišta doprineo daljem jačanju demokratskih odnosa u društvu. Unapređenje sistema javnog informisanja podrazumeva i usaglašavanje pravnog okvira i prakse sa međunarodnim i evropskim regulatornim okvirom i iskustvom, obavezu države da ih poštuje i primeni, kao i jačanje kapaciteta svih učesnika u procesu javnog informisanja da rade u javnom interesu, za dobrobit građana i svih društvenih grupa.

Republika Srbija ovom Strategijom definiše javni interes, ulogu države u sistemu javnog informisanja, položaj i uloga javnih glasila u demokratskom društvu, vlasništvo u javnim glasilima i posebnu pažnju posvećuje javnosti vlasništva i medijskoj koncentraciji. Strategija definiše i posebnu ulogu štampanih javnih glasila i novinskih agencija, koji su najviše pogođeni krizom u medijskom sektoru. Strategija jasno definiše načela i uslove za dalji razvoj elektronskih i medija na novim tehnološkim platformama, kao i poseban položaj javnog servisa u sistemu javnog informisanja.

1.1. Javni interes

Javni interes predstavlja ostvarivanje prava javnosti da bude obaveštena. U tom interesu je neophodno stalno ostvarivanje i unapređivanje slobode izražavanja i informisanja i slobode medija, kao i zaštita te slobode od političkih, finansijskih i drugih uslovljavanja i pritisaka raznih centara moći. Slobodan razvoj nezavisnih, profesionalnih medija i medijskog sistema treba da omogući najšire zadovoljavanje potreba građana Srbije za informacijama i sadržajima iz svih oblasti života, bez diskriminacije: politike, privrede, kulture, umetnosti, obrazovanja, ekologije, sporta, razonode. U javnom interesu je obezbeđivanje raznovrsnih i kvalitetnih medijskih

sadržaja za sve pojedince i društvene grupe: profesionalne, starosne, obrazovne, kao i sve manjinske grupe: etničke, religijske, jezičke, seksualne, grupe sa posebnim potrebama i druge.

U Republici Srbiji u javnom interesu je proizvodnja i objavljivanje u javnim glasilima:

- opštih informativnih medijskih sadržaja;
- specijalizovanih medijskih sadržaja iz politike, kulture, obrazovanja, religije, ekonomije, razonode i drugih pitanja od značaja za život i rad građana;
- opštih informativnih i specijalizovanih medijskih sadržaja od značaja za život i rad građana u lokalnim i regionalnim zajednicama;
- medijskih sadržaja namenjenih deci i mladima;
- medijskih sadržaja od značaja za očuvanje kulturne baštine i kojima se promoviše kulturno i umetničko stvaralaštvo i rad ustanova kulture;
- sadržaja istraživačkog novinarstva i drugih složenih novinarskih formi;
- originalnih audiovizuelnih i radiofonskih dela na srpskom jeziku i jezicima nacionalnih manjina koje se koriste u Republici Srbiji,

pod uslovom da je proizvodnja i objavljivane takvih sadržaja od značaja za:

- ostvarivanje prava na informisanje na srpskom jeziku i jezicima nacionalnih manjina koje se u Republici Srbiji koriste;
- očuvanje i unapređenje pluralizma medija i raznovrsnosti medijskih sadržaja;
- podsticanje medijske pismenosti;
- očuvanje kulturnog identiteta srpskog naroda, nacionalnih manjina i etničkih grupa koje žive u Republici Srbiji,
- podsticanje kreativnosti i stvaralaštva u medijima;
- razvoj nauke i unapređenje obrazovanja na svim nivoima, uključujući i obrazovanje odraslih;
- promociju vladavine prava i socijalne pravde, načela građanske demokratije, ljudskih i manjinskih prava i sloboda i pripadnosti evropskim principima i vrednostima.

U Republici Srbiji u javnom interesu je unapređenje medijskog i novinarskog profesionalizma, stručno usavršavanje novinara i urednika, podsticanje novinarske autonomije i samoregulacije u medijima, unapređenje medijske pismenosti i istraživanja u oblasti medija.

U Republici Srbiji u javnom interesu je proizvodnja i objavljivanje medijskih sadržaja namenjenih slepim i slabovidim osobama, osobama oštećenog sluha i drugih osoba sa posebnim potrebama, kao i razvoj i unapređenje tehničke infrastrukture za olakšavanje njihovog pristupa medijskim sadržajima.

1.2.Uloga države

Republika Srbija poštuje i jemči slobodu mišljenja i izražavanja, slobodu medija i prava na obaveštenost.

Prihvatajući najviše međunarodne standarde i regulatorni okvir Saveta Evrope i Evropske unije, Republika Srbija će usaglasiti svoje medijske zakone sa evropskim dokumentima koji se odnose na oblast medija i javnog informisanja i doneti propise koji u ovoj oblasti nedostaju.

Republika Srbija će otkloniti protivrečnosti u postojećem zakonodavstvu i unaprediti zaštitu slobodnog protoka informacija i slobode izražavanja, nezavisnosti i uređivačke autonomije medija i medijskog pluralizma.

Republika Srbija će unapređivati uslove kojima će se omogućiti istinita, potpuna i blagovremena obaveštenost građana o pitanjima od javnog značaja i biti otvorena za izveštavanje javnih glasila o tim pitanjima pod nediskriminatornim uslovima.

Republika Srbija će obezbedi siguran i transparentan finansijski okvir za funkcionisanje javnog radiodifuznog servisa radi ostvarivanja njegovih zadataka.

Republika Srbija će unapređivati otvorenost institucionalnih izvora informacija i dostupnost informacija od javnog značaja.

Republika Srbija uspostavlja sistem u kome su svi mediji u privatnoj svojini izuzev ustanova javnih radiodifuznih servisa Srbije i AP Vojvodine.

Republika Srbija će podsticati razvoj medijskog tržišta, stvarajući nediskriminatorne uslove za zdravu konkurenciju u okviru medijske industrije i njen održivi razvoj.

Republika Srbija će stvoriti ambijent za nezavisan, autonoman, profesionalan i održiv rad javnih glasila, koja poštuju najširi spektar ljudskih prava, sposobna da doprinesu punom učešću građana u društvenom, političkom i kulturnom životu.

Republika Srbija će jačati uslove za zaštitu celokupnog korpusa ljudskih prava u sferi javnog informisanja, posebno prava dece, mladih i grupa sa posebnim potrebama. Ovakav odnos biće obezbeđen i u brizi za ljudsko dostojanstvo i ostvarivanje ličnih prava u oblasti javnog informisanja.

Republika Srbija će obezbediti javnost vlasništva nad javnim glasilima i sprečiti prekomerne vlasničku koncentraciju, kojom se ostvaruje vladajući ili pretežni uticaj na javno mnjenje na osnovu tog vlasništva.

Republika Srbija obavezna je da suzbija pirateriju, štiti autorska i srodna prava, jača medijsku pismenost, stvara nediskriminatorne uslove za razvoj informaciono-komunikacionih tehnologija koje služe unapređenju prava na izražavanje, traženje, primanje i prenos informacija i ideja bez obzira na granice.

Republika Srbija je potpuno posvećena procesu prelaska sa analognog na digitalno emitovanje, u okviru međunarodno prihvaćenih rokova.

Republika Srbija je dužna da uspostavi regulatorni okvir kojim se garantuje nezavisan, transparentan, efikasan i odgovoran rad nezavisnih regulatornih tela iz oblasti javnih glasila i ohrabruje osnivanje i funkcionisanje tela samoregulacije u oblasti javnog informisanja.

U cilju zaštite javnog interesa i legitimnih potreba građana u oblasti javnog informisanja, Republika Srbija će na svim nivoima vlasti obezbeđivati pomoć i podršku medijskim sadržajima, kojima se ostvaruje javni interes, uključujući i informisanje na regionalnom i lokalnom nivou, posebno onih medijskih sadržaja kojima se ostvaruju prava manjinskih zajednica na informisanje na sopstvenom jeziku, lica sa invaliditetom i pripadnika srpskog naroda u regionu, u skladu sa propisima kojima se reguliše kontrola državne pomoći. Ova pomoć i podrška moraju da budu potpuno transparentni i na osnovu jasnih nediskriminatornih kriterijuma koji medije dovode u ravnopravan položaj.

1.3. Uloga javnih glasila

Osnovna uloga javnih glasila je da, uvažavajući principe slobode izražavanja i slobodnog protoka informacija, kao i profesionalne i etičke zahteve objektivnosti, istinitosti, uravnoteženosti i poštovanja ljudskog dostojanstva, pripremaju i pravovremeno objavljuju medijske sadržaje kojima se zadovoljavaju najšira interesovanja i potrebe građana i tako ostvaruje javni interes.

1.4. Vlasništvo nad javnim glasilima

Država ne može biti vlasnik medija. Osnivač medija ne može biti, ni posredno ni neposredno, država, teritorijalna autonomija, lokalna samouprava, kao ni ustanova, preduzeće i drugo pravno lice koje je u celini ili delimično u državnoj svojini ili koje se u celini ili pretežnim delom finansira iz javnih prihoda, osim ustanova javnih radiodifuznih servisa na nacionalnom i pokrajinskom nivou.

1.5. Javni radiodifuzni servisi

Ustanove javnih radiodifuznih servisa, kao medijske organizacije koje ostvaruju javni interes, moraju da zadovoljavaju informativne i komunikacione potrebe pojedinaca i svih društvenih grupa na ravnopravan način. Kao kohezioni i integracioni faktor društva, javni servisi moraju u potpunosti da budu izvor nepristrasnih i nezavisnih informacija, inovativnog i raznovrsnog sadržaja, koji je u skladu sa najvišim etičkim standardima i standardima kvaliteta programa ili programskih sadržaja i tako postanu referentna tačka za informisanje javnosti.

1.6. Medijska pismenost

Republika Srbija će podsticati razvoj medijske pismenosti, kroz razvijanje individualnih sposobnosti građana, da koriste, razumeju i kritički vrednuju različite aspekte javnih glasila i medijskih sadržaja, kao i društvene sposobnosti da vešto koriste informacione i komunikacione usluge.

1.7. Medijski pluralizam

Medijski pluralizam podrazumeva raznolikost vlasništva, izvora informacija i medijskih sadržaja. Očuvanje i unapređenje medijskog pluralizma podrazumeva mere koje građanima omogućavaju pristup različitim izvorima informacija, mišljenja i medijskih sadržaja.

Republika Srbija će podržati nezavisne ekspertske analize nivoa medijskog pluralizma i delotvornosti pravnih instrumenata kojima ga štiti, sa ciljem njegovog daljeg unapređenja.

Republika Srbija će pratiti razvoj medija na novim tehnološkim platformama, preduzimajući mere koje podstiču očuvanje i jačanje medijskog pluralizma i raznovrsnost medijskog sadržaja.

2. VLASNIŠTVO

2.1. Povlačenje države iz vlasništva u medijima

Republika Srbija će se povući iz vlasništva nad javnim glasilima bez odlaganja, a najkasnije u roku od 18 meseci od dana usvajanja ove strategije. Država će se povući iz vlasništva nad javnim glasilima primenom važećih zakonskih odredbi koje su u skladu sa ovim ciljem, kao i izmenom i ukidanjem onih zakona ili odredbi koji nisu usklađeni sa ovim ciljem. Povlačenje države iz vlasništva nad javnim glasilima podrazumeva privatizaciju i/ili konverziju državnog vlasništva u akcije i njihov prenos bez naknade, u skladu sa propisima koji regulišu oblast privatizacije.

2.2. Javnost vlasništva

Podaci o vlasništvu nad javnim glasilima su javni. Mora se znati stvarni vlasnik pravnog lica koje je osnivač javnog glasila i poreklo kapitala uloženog u javna glasila. Republika Srbija će unaprediti i dosledno primeniti zakonsku regulativu kojom će se obezbediti javnost medijskog vlasništva i dostupnost sledećih informacija:

- informacije o fizičkim ili pravnim licima koja učestvuju u njihovoj vlasničkoj strukturi, uključujući i informacije o prirodi i obimu tog učešća, kao i o krajnjim vlasnicima tog učešća;
- informacije o prirodi i obimu učešća koja ista fizička ili pravna lica imaju u drugim javnim glasilima i privrednim društvima aktivnim u medijskom sektoru i drugim privrednim granama;
- informacije o drugim fizičkim ili pravnim licima koja bi mogla da vrše značajan uticaj na uređivačku politiku;
- informacije o merama državne pomoći koju javna glasila koriste;
- informacije o procedurama koje javno glasilo primenjuje u odnosu na ostvarivanje prava na odgovor i ispravku objavljenih informacija.

2.3. Medijska koncentracija

U interesu očuvanja medijskog pluralizama i raznovrsnosti medijskog sadržaja, zbog njihovog suštinskog značaja za funkcionisanje demokratskog društva i ostvarivanje prava na slobodu izražavanja i informisanja zajemčenih Ustavom i međunarodnim konvencijama, koja mogu biti u potpunosti ispunjena samo ukoliko se svakom licu pruži mogućnost da formira sopstveno mišljenje na osnovu raznovrsnih izvora informisanja, Republika Srbija će sprečavati nedozvoljenu medijsku koncentraciju, i to kako horizontalnu, uključujući i unakrsno medijsko vlasništvo (istovremeno vlasništvo raznovrsnih medija), tako i vertikalnu (istovremeno učešće na različitim tržištima od značaja za medijsku produkciju i distribuciju, uključujući i tržišta oglašavanja, distribucije štampe i elektronskih komunikacija).

Pod medijskom koncentracijom u Republici Srbiji smatraće se koncentraciju učesnika na tržištu u smislu propisa o zaštiti konkurencije, u kojoj je najmanje jedan učesnik u koncentraciji na tržištu Republike Srbije osnivač javnog glasila, a nedozvoljenom će se smatrati ona medijska koncentracija koja ugrožava javni interes u oblasti javnog informisanja, značajno ograničava medijski pluralizam, umanjuje raznovrsnost medijske ponude i raznolikost medijskih sadržaja na relevantnom medijskom tržištu Republike Srbije ili užim geografskim tržištima definisanim u skladu sa propisima o zaštiti konkurencije, posebno ako bi njen rezultat bilo stvaranje ili jačanje dominantnog položaja.

Republika Srbija će u medijskom zakonodavstvu predvideti i pragove preko kojih će medijske koncentracije do kojih dolazi u sektoru radija i televizije, posebno u odnosu na usluge za koje se dozvola izdaje na javnom konkursu, kao i medijske koncentracije koje za posledicu imaju uspostavljanje unakrsnog medijskog vlasništva, smatrati nedozvoljenim.

Medijska koncentracija obavezno se prijavljuje telu nadležnom za zaštitu konkurencije u slučajevima predviđenim propisima o zaštiti konkurencije i ispituje u postupku predviđenom tim propisima. U cilju očuvanja medijskog pluralizma i raznovrsnosti medijskog sadržaja na regionalnom ili lokalnom nivou, biće uvedeni i posebni uslovi, prilagođeni veličini i specifičnim

karakteristikama regionalnih ili lokalnih medijskih tržišta na kojima će biti primenjivani, u slučaju čije ispunjenosti će se medijska koncentracija obavezno prijavljivati telu nadležnom za zaštitu konkurencije, i u slučajevima kada takva obaveza nije predviđena propisima o zaštiti konkurencije.

Republika Srbija će medijskim zakonodavstvom predvideti da će telo nadležno za zaštitu konkurencije u postupku ispitivanja medijske koncentracije zatražiti mišljenje o usklađenosti koncentracije sa javnim interesom u oblasti javnog informisanja.

Mišljenje o usklađenosti koncentracije sa javnim interesom u oblasti javnog informisanja izdavaće, na osnovu testa javnog interesa, nadležno ministarstvo.

Test javnog interesa podrazumevaće ocenu uticaja medijske koncentracije na:

- ostvarivanje prava na slobodu izražavanja i informisanja u Republici Srbiji ili njenom delu;
- raznovrsnost medijske ponude, uzimajući u obzir vrste javnih glasila, dinamiku i način distribucije,
- raznovrsnost izvora informisanja i medijski pluralizam u kulturnom i političkom smislu u Republici Srbiji ili njenom delu;
- izvore finansiranja i mogućnost ostvarivanja značajnog uticaja na uređivačku politiku po osnovu finansiranja, ili drugim osnovama;
- posvećenost učesnika u medijskoj koncentraciji ostvarivanju profesionalnih standarda u oblasti javnog informisanja.

Ova pravila primenjivaće se zajedno sa podsticajnim merama za razvoj pluralizma i raznovrsnosti javnih glasila. Pragove preko kojih će se medijske koncentracije smatrati nedozvoljenim, kao i posebni uslovi u slučaju čije ispunjenosti će se medijska koncentracija obavezno prijavljivati telu nadležnom za zaštitu konkurencije i u slučajevima kada takva obaveza nije predviđena propisima o zaštiti konkurencije, kao i uticaji u odnosu na koje će se vršiti test javnog interesa, biće podložni periodičnoj reviziji koja bi uzimala u obzir tehničko-tehnološki, ekonomski i društveni razvoj.

3. JAVNA GLASILA

3.1. ŠTAMPANA JAVNA GLASILA I NOVINSKE AGENCIJE

Republika Srbija će doslednom primenom zakonskih odredbi obezbediti nediskriminatorne uslove za raspodelu prihoda od oglašavanja u javnim glasilima i primenu propisa koji limitiraju oglašavanje u elektronskim javnim glasilima.

Zakonom o oglašavanju Republika Srbija će predvideti mere pozitivne diskriminacije u korist štampanih javnih glasila, (kroz liberalizaciju propisa u skladu sa međunarodnom praksom).

S obzirom da se u Srbiji ne proizvodi ni jedan od proizvoda neophodnih za postojanje štampanih javnih glasila, kao što su štamparske mašine, papir, boje, filmovi. Republika Srbija će razmotriti mogućnost olakšica za uvoz tih roba.

Republika Srbija će razmotriti mogućnost značajnog smanjivanja PDV na prodaju štampanih javnih glasila i servisa vesti novinskih agencija, radi stimulisanja njihovog razvoja.

Republika Srbija će stvoriti uslove za podsticanje oditovanja tirana štampanih javnih glasila.

Republika Srbija i javna administracija će, kao oglašivači, na svim nivoima na transparentan i nediskriminatoran način i bez posrednika raspodeljivati oglase (javni pozivi, konkursi, oglasi javnih preduzeća, itd.), u skladu sa javnim interesom.

Potrebno je onemogućiti istovremeno vlasništvo nad štampanim javnim glasilima i distributivnom i prodajnom mrežom.

Iz javnih prihoda potrebno je na principu projektnog finansiranja obezbediti sredstva za sadržaj od javnog interesa koji produkuje lokalna štampa. Cilj je podstaći raznovrsnost mišljenja i prava lokalnog stanovništva za sadržajima koji samo u tržišnim uslovima ne bi bili održivi.

To se odnosi i na glasila na jezicima nacionalnih manjina, koje treba sufinansirati iz budžeta po detaljno utvrđenim kriterijumima.

Javno preduzeće Novinska agencija Tanjug mora biti privatizovano u roku predviđenim Akcionim planom.

Pored države, teritorijalne autonomije ili lokalne samouprave, osnivač Tanjuga, ni neposredno, ni posredno, ne mogu biti ni ustanove, preduzeća i druga pravna lica koji su u celini ili delimično u državnoj svojini ili koji se u celini ili pretežnim delom finansiraju iz javnih prihoda.

Transformacija Javnog preduzeća Novinska agencija Tanjug, kroz proces privatizacije i potpuni izlazak na medijsko tržište, znači obavezu Republike Srbije da se odrekne osnivačkih prava u tom preduzeću i povuče u celini iz njegovog vlasništva.

Povlačenje države iz vlasništva nad Javnim preduzećem Novinska agencija Tanjug, u slučaju neuspešne privatizacije, podrazumeva konverziju državnog vlasništva u akcije i njihov prenos bez naknade, u skladu sa propisima koji regulišu oblast privatizacije.

Finansiranje novinskih agencija iz javnih prihoda zabranjeno je kao neprihvatljivo uplitanje države u medijsko tržište i uspostavljanje nelojalne konkurencije.

U sferi agencijskog novinarstva, država svoju ulogu jedino može da ostvaruje, preko konkursa, sufinansiranjem projekata u javnom interesu i kupovinom agencijskih servisa i usluga za sopstvene potrebe, kroz transparentne postupke javnih nabavki.

Konkursi i javne nabavke moraju biti javni, transparentni, sa precizno definisanom procedurom i kriterijumima i otvoreni su pod nediskriminativnim uslovima za sve novinske agencije, opšteg ili specijalizovanog tipa, koje za to ispunjavaju produkcijske i zakonske uslove.

3.2. ELEKTRONSKA JAVNA GLASILA

Republika Srbija će reformisati pravni okvir koji reguliše radiodifuziju u Srbiji, imajući posebno u vidu i očekivani prelazak sa analognog na digitalno zemaljsko emitovanje radio i televizijskog programa, jasno će definisati ulogu, prava i obaveze svih učesnika u lancu proizvodnje i distribucije radio i televizijskih programa, odnosno audiovizuelnih medijskih sadržaja.

Reformisani pravni okvir omogućiće javan i transparentan postupak izdavanja dozvola, na platformski neutralnoj osnovi i na zahtev pružalaca sadržaja, pod unapred propisanim i nediskriminativnim uslovima, prilagođenim vrsti usluge, linearne ili nelinearne, koju podnosilac zahteva namerava da pruža. Dozvola kojom se stiče pravo pružanja medijske usluge putem zemaljskog digitalnog, odnosno analognog emitovanja, pre očekivanog potpunog prelaska na digitalno zemaljsko emitovanje, izdaje se na javnom konkursu.

Prilikom prelaska sa analognog na digitalno emitovanje programa, svim imaicima važećih dozvola za emitovanje programa obezbediće se mesto u multipleksu.

Republika Srbija, nakon prelaska na digitalno emitovanje programa neće unapred ograničavati broj dozvola koje će se izdavati. Uočeni problem broja izdatih dozvola za zemaljsko emitovanje programa, koji prevazilazi potencijale tržišta i ne doprinosi zadovoljavanju potreba građana za kvalitetnim i raznovrsnim programskim sadržajima, rešavaće merama koje će stimulisati konsolidaciju tržišta, u meri koja neće dovesti do nedozvoljene medijske koncentracije i uslovljavanjem produžavanja važnosti izdatih dozvola zasnovanim na vrednovanju programskih sadržaja, kroz jasno definisane i merljive kriterijume.

Izdavanju novih dozvola za zemaljsko digitalno emitovanje prethodiće, reformisanim pravnim okvirom, uređene procedure. U skladu sa tim procedurama bi se, na osnovu

sagledavanja potreba građana i društvenih grupa za medijskim sadržajima i sveobuhvatne analize tržišta i uticaja licenciranja novih pružalaca sadržaja na tržište, odlučivalo o zonama pokrivanja i broju i vrsti programa za koje bi se izdavale nove dozvole. Iste procedure primenjivale bi se i u slučaju eventualnih zahteva za širenjem programske ponude ustanova javnog servisa.

Republika Srbija će reformisanim pravnim okvirom snažno garantovati pravo građana na širok izbor medijskih sadržaja preko različitih platformi za njihovu distribuciju (satelitski, kablovsko-distributivni, zemaljski prenos i dr). Jasnim pravilima utvrdiće se obaveza dominantnim operatorima platformi da prenose određeni sadržaj (must carry) i obaveza dominantnih pružalaca medijskih usluga da svoje sadržaje nude operatorima pod nediskriminatornim uslovima.

Republika Srbija garantovaće slobodnu konkurenciju na tržištu elektronskih javnih glasila. Suzbijaće restriktivne sporazume zabranjene propisima o zaštiti konkurencije, bilo da su oni horizontalni, između samih medija, ili vertikalni, između medija i posrednika na tržištu oglašavanja, ili između medija i operatora platformi za distribuciju medijskih sadržaja.

Republika Srbija obezbediće dosledno poštovanje zakona koji se odnose na oglašavanje, uz istovremenu liberalizaciju ovih propisa, u meri u kojoj je to u skladu sa međunarodnom praksom i međunarodno preuzetim obavezama Republike Srbije.

Republika Srbija će omogućiti komercijalnim elektronskim javnim glasilima da, takođe u skladu sa propisima kojima se reguliše kontrola državne pomoći, pod transparentnim i nediskriminatornim uslovima, učestvuju na javnim konkursima za finansiranje sadržaja i usluga koji odgovaraju evropskim standardima javnog servisa.

Proizvodi elektronskih medija, kao i dela proizvedena za potrebe elektronskih medija imaju veliki značaj za političku, privrednu i kulturnu istoriju Srbije, te je neophodno da se uspostavi sistem njihove trajne zaštite, obrade i arhiviranja, sličan onome koji se primenjuje za štampane medije.

3.3. JAVNI RADIODIFUZNI SERVIS

3.3.1. Programske funkcije

Obaveze i funkcije javnog servisa ostvaruju javne radiodifuzne ustanove na republičkom i pokrajinskom nivou. Programske sadržaje i usluge, koji odgovaraju evropskim standardima javnog servisa, mogu pružati i komercijalne radio i televizijske stanice.

Ustanove javnih radiodifuznih servisa - Radio Televizija Srbije i Radio Televizija Vojvodine - obavezne su da stalno unapređuju ostvarivanje programskih funkcija, u okviru datih

moćnosti. To se pre svega odnosi na raznovrsnost i kvalitet sadržaja, posebno obrazovnog, kulturnog, dečijeg, religijskog i programa posvećenog udruženjima građana, odnosno organizacijama i aktivnostima civilnog društva.

Ustanove javnih radiodifuznih servisa će i dalje razvijati programe na jezicima manjinskih naroda, a RTS će uvesti nove programske sadržaje na jezicima onih manjina koje žive na području Srbije, izvan pokrajine Vojvodine, koje do sada nisu bile zastupljene u programima javnog servisa.

Ustanove javnih radiodifuznih servisa moraju postati okvir za javnu debatu o svim važnim društvenim pitanjima, omogućiti slobodno izražavanje mišljenja i obezbediti javnu kontrolu društvenih i političkih procesa, uz potpuno distanciranje od uticaja političkih, ekonomskih i drugih centara moći.

Ustanove javnih radiodifuznih servisa neće emitovati sadržaje koji ne zadovoljavaju kriterijume kvaliteta javnog servisa. Nastojće da smanje broj repriza na svojim programima i povećaju ponudu novih filmova i serija.

Ustanove javnih radiodifuznih servisa će na potpuno transparentan način organizovati javne konkurse za nabavku proizvoda nezavisnih RTV produkcija i o tome obaveštavati zainteresovane učesnike i javnost.

3.3.2. Nezavisnost javnog RTV servisa

Ustanove javnih radiodifuznih servisa su nezavisne u obavljanju svojih funkcija. U Republici Srbiji će u praksi biti ostvarivana njihova zakonom garantovana nezavisnost i autonomija.

Niko ne sme da utiče na sadržaje javnih servisa i ograničava njihovu nezavisnost i autonomiju, a naročito predstavnici političkih organizacija, privrednih subjekata, nacionalnih saveta, kao i drugih centara moći. Neophodna je veća odgovornost rukovodećih i uređivačkih kolegijuma da programi javnih servisa, naročito informativni, budu zaštićeni od uticaja svih centara moći.

Nezavisnost i samostalnost javnih servisa ne sme biti ugrožena ni na koji način, pa ni putem finansiranja.

3.3.3. Finansiranje javnih servisa

U Republici Srbiji biće obezbeđeni potrebni uslovi za rad i stabilni izvori finansiranja javnih servisa. Osnovni oblik finansiranja je pretplata. Mogući su i komercijalni prihodi, kao i pojedinačna plaćanja za obavljanje demokratskih, društvenih, kulturnih i drugih funkcija i dodatno sufinansiranje iz budžeta države.

Nužno je podići nivo ubiranja prihoda iz pretplate, kako zakonskim rešenjima, tako i boljom organizacijom toga posla. Javnim servisima treba omogućiti da, ukoliko sadašnji način prikupljanja pretplate, nije delotvoran, ustanove drugačiji način naplate pretplate. Sredstva

pretplate koja se ubiraju na području pokrajine Vojvodine treba, u zakonskom odnosu, odmah uplaćivati pokrajinskom i republičkom javnom servisu. Republika Srbija će primeniti zakonske odredbe o naplaćivanju pretplate za radio prijemnik u motornim vozilima.

Kad prihodi od pretplate dostignu nivo dovoljan za ostvarivanje osnovnih funkcija javnih servisa, razmotriće se mogućnost uvođenja dodatnih ograničenja za oglašavanje na programima javnog servisa.

Pod komercijalnim prihodima podrazumevaju se: proizvodnja i emitovanje ekonomsko-propagandnih sadržaja, u skladu sa odgovarajućim zakonom; proizvodnja i prodaja audiovizuelnih programa (muzike, filmova, serija, nosača zvuka i dr.); organizovanje koncerata i drugih priredbi, kao i obavljanje drugih delatnosti u skladu sa statutom.

Ustanove javnog radiodifuznog servisa će poštovati propise koje se odnose na oglašavanje, prodaju reklamnog prostora unapred i povezanim licima, s obzirom na poseban značaj i način finansiranja javnog servisa.

U finansijskim planovima i izveštajima ustanova javnih servisa računovodstveno će se razdvajati prihodi po osnovama finansiranja kako bi se sprečilo da se sredstva od pretplate kojima se isključivo finansira osnovna programska funkcija koriste za komercijalne namene.

Dodatno sufinansiranje iz budžeta države, odnosno pokrajine, moguće je samo u slučaju da finansijska sredstva iz osnovnih i komercijalnih izvora nisu dovoljna za obavljanje osnovnih programskih funkcija javnih servisa i samo za te funkcije, na obrazloženi zahtev i po prethodno jasno utvrđenoj i transparentnoj proceduri.

Sufinansiranje programskih sadržaja komercijalnih emitera koji pružaju medijske sadržaje i usluge po standardima javnog servisa, na lokalnom i regionalnom nivou, moguće je po modelu projektnog finansiranja iz budžeta lokalne samouprave, pokrajine ili Republike Srbije.

3.3.4. Razvoj javnih servisa

Republika Srbija će omogućiti ustanovama javnog servisa da se razvijaju, da bi njihov sadržaj, i u novom tehnološkom okruženju, bio dostupan na različitim platformama, pre svega kako bi se omogućilo pružanje visoko kvalitetnog sadržaja.

Republika Srbija garantuje javnim servisima pouzdani i adekvatni finansijski i organizacioni okvir za obavljanje funkcije koju oni imaju u novom digitalnom okruženju. Javni servisi treba da budu u stanju da ponude opšte i specijalizovane usluge, kao i personalizovane usluge i usluge na zahtev i mogućnost participacije gledalaca i slušalaca.

Republika Srbija će obezbediti da javni servisi imaju sve neophodne tehničke resurse da bi mogli da obave svoju funkciju u informacionom društvu. Medijski javni servisi treba da igraju aktivnu ulogu u tehnološkom inoviranju elektronskih javnih glasila, kao i pri prelasku na digitalno emitovanje programa.

Posle prelaska na digitalno emitovanje TV programa, javni servisi mogu da zatraže još programa za ostvarivanje funkcija koje su u skladu sa propisanim obavezama javnog servisa. Odluku po zahtevu donosi nadležno regulatorno telo na osnovu sagledavanja potreba građana i društvenih grupa za medijskim sadržajima, sveobuhvatne analize obima i kvaliteta u kojoj su

ostvarene funkcije javnog servisa i finansijskih mogućnosti javnih servisa i u skladu sa tehničkim mogućnostima.

Radi unapređenja profesionalnih odnosa u svojim kolektivima, javni servisi će ustanoviti interne kodekse ponašanja novinara, urednika i ostalih programskih radnika.

3.3.5. Javna kontrola

Ustanove javnog servisa u Republici Srbiji obavezne su da ostvaruju stalnu direktnu komunikaciju sa javnošću, koja podrazumeva različite vidove konsultacija sa predstavnicima auditorijuma, čime se obezbeđuje javna kontrola nad njihovim radom. Ustanove javnog servisa konsultovaće javnost u odnosu na planove ostvarivanja programskih funkcija, uvođenja programskih inovacija, realizacije programa i finansijskih planova.

Javni servisi će, pored obaveštavanja nezavisnog regulatornog tela i nadležnog tela Skupštine, blagovremeno i kontinuirano činiti dostupnim javnosti programske i finansijske planove i izveštaje o njihovoj realizaciji i omogućiti javnu raspravu o ovim dokumentima.

Javni servisi će, u saradnji sa civilnim društvom, uspostaviti oblike komuniciranja sa javnošću, kao što su osnivanje savetodavnih struktura, održavanje javnih rasprava, tribina i razgovora kojima je moguće obezbediti mišljenje javnosti o programskim sadržajima i izražavanje želja i zahteva javnosti.

3.4. REGIONALNI I LOKALNI PROGRAMI PO STANDARDIMA JAVNOG SERVISA

Imajući u vidu legitimne potrebe građana da na lokalnom i regionalnom nivou dobijaju informacije koje su specifične za to područje i koje govore o karakteristikama određenog kraja, opštine ili grada, moguć je sledeći način zadovoljavanja ovih potreba kroz funkcije javnih servisa:

posle privatizacije svih preostalih javnih RTV preduzeća, lokalne samouprave, u skladu sa svojom zakonskom obavezom da se staraju o javnom informisanju od lokalnog značaja i obezbeđuju uslove za javno informisanje na srpskom jeziku i jezicima nacionalnih manjina, obezbeđuju novac u svojim budžetima za projektno finansiranje sadržaja kojima se ostvaruju potrebe lokalnog stanovništva i raspisuju javne konkurse za projekte na koje mogu konkurisati svi pružaoci RTV usluga iz lokala/regiona. Odluke donose nezavisne komisije u kojima ne mogu biti zastupljeni predstavnici vlasti i rukovodstava političkih partija, već istaknuti intelektualci i stručnjaci za medije konkretnog lokala/regiona.

Elektronska javna glasila koja dobiju sredstva na konkursu za zadovoljavanje informativnih potreba lokalnog/regionalnog stanovništva dužna su davaocima sredstava i javnosti da podnesu iscrpne izveštaje da su ispunila programske ciljeve i dokaze da su namenski utrošila dobijena sredstva.

Pružaoци RTV usluga iz lokala/regiona mogu konkurisati za sredstva projektnog sufinansiranja i na ostalim nivoima.

Nakon prelaska na digitalno emitovanje televizijskog programa, regulatorno telo izdavanje dozvola za zemaljsko emitovanje programa može usloviti proizvodnjom dela programskih sadržaja kojima se ostvaruje funkcija javnih regionalnih servisa.

3.5. JAVNA GLASILA NA JEZICIMA MANJINSKIH NARODA

Republika Srbija garantuje da se dostignuti nivo ostvarivanja prava manjinskih naroda na informisanje na svom jeziku neće smanjivati, radi očuvanja nacionalnog, kulturnog i jezičkog identiteta i pune ravnopravnosti manjinskih naroda.

Manjinska javna glasila mogu postojati kao komercijalna i kao javna glasila civilnog sektora. Njih mogu osnivati fizička i pravna lica i udruženja. Izmenama odgovarajućeg zakona biće omogućeno izdavanje dozvola za radio i televizijske stanice civilnog sektora na manjinskim jezicima i na širem nivou od lokalnog.

Lokalna samouprava, pokrajina Vojvodina i Republika Srbija će pomoći, podstaći, ohrabriti, olakšati osnivanje, produkciju i samoodrživost manjinskih javnih glasila, odnosno javnih glasila koja imaju sadržaje na jezicima manjinskih naroda. Projektno sufinansiranje manjinskih javnih glasila može biti na rok duži od godinu dana, ali ne duže od četiri godine.

Posle digitalizacije televizije u svakom od regiona u kome živi manjinsko stanovništvo, nadležno regulatorno telo izdavanje dozvola za zemaljsko emitovanje programa može usloviti proizvodnjom dela programa na manjinskom jeziku, srazmerno zastupljenosti manjinskog stanovništva u zoni pokrivanja. U slučaju znatne zastupljenosti manjinskog stanovništva u zoni pokrivanja, u skladu sa tehničkim mogućnostima, izdavanje najmanje jedne dozvole biće uslovljeno emitovanjem čitavog programa na manjinskom jeziku. Slično će biti urađeno i sa dozvolama za analogno emitovanje radio programa na lokalnom i regionalnom nivou.

Postojeća javna glasila na manjinskim jezicima (delimično i u celini) - štampa, radio i televizijske stanice, koje funkcionišu u statusu javnog preduzeća - biće privatizovane, na osnovu posebnog programa kojim će biti obezbeđen kontinuitet funkcija na manjinskim jezicima, posle čega će ovim javnim glasilima moći da bude pružena podrška prema naznačenim modalitetima.

3.6. SAVEZNE JAVNE USTANOVE U OBLASTI INFORMISANJA

Republika Srbija će u skladu sa zakonom i u duhu Strategije rešiti pitanje statusa bivših saveznih javnih ustanova u oblasti informisanja, SJU Radio Jugoslavija i SJU Jugoslovenski pregled nakon utvrđivanja postojanja javnog interesa i konsultacija sa relevantnim subjektima.

U tom postupku će se posebno razmotriti mogućnost ukidanja ili pripajanja SJU Radio Jugoslavija javnom servisu, odnosno SJU Jugoslovenski pregled Službenom glasniku.

3.7. JAVNA GLASILA NA NOVIM TEHNOLOŠKIM PLATFORMAMA

Republika Srbija će podsticati tehnološke inovacije u medijskom sektoru i razvoj novih medijskih platformi.

Republika Srbija će iz javnih prihoda, na principu projektnog finansiranja, obezbediti sredstva za sadržaj od javnog interesa koji produkuju javna glasila na novim medijskim platformama.

Polazeći od toga da su javna glasila tradicionalno regulisana kroz režim štampe i radiodifuzije za koja važe različita pravila, uvažavajući da se nove medijske platforme ubrzano menjaju i ne želeći da ograniči njihov razvoj, Republika Srbija će u odnosu na elektronska izdanja štampanih i elektronskih javnih glasila insistirati na poštovanju odgovarajućih principa štampe, odnosno radija/televizije, dok će u odnosu na različite forme izražavanja na novim platformama primenjivati pravila u zavisnosti od faktičkih okolnosti svakog pojedinačnog slučaja, posebno uzimajući u obzir postojanje uređivačke kontrole sadržaja.

4. DIGITALIZACIJA ZEMALJSKE TELEVIZIJE

U skladu sa preuzetim međunarodnim obavezama i postojećim regulatornim okvirom, nadležni organi i organizacije Republike Srbije intenzivno rade na završetku procesa prelaska sa analognog na digitalno emitovanje zemaljskog televizijskog signala i sprovode sve aktivnosti relevantne za ovaj proces, poštujući prava emitera stečena dobijanjem dozvole za emitovanje televizijskog programa.

Republika Srbija će u digitalnoj tehnologiji omogućiti da se u opsegu jednog radio frekvencijskog kanala emituje do 20 različitih programa u standardnoj rezoluciji. Time će se postići efikasnije korišćenje radio-frekvencijskog spektra, veća konkurencija na tržištu i više mogućnosti za unapređenje stvaralaštva i očuvanje kulturnog identiteta

Danom prelaska na digitalno emitovanje programa, svi imaoci dozvola za emitovanje programa nastaviće da program za koji su dobili dozvolu pružaju kao medijsku uslugu. Istovremeno, dozvole za radiodifuznu stanicu koje su sastavni deo celovitih dozvola za emitovanje programa, biće zamenjene dozvolom za pristup multipleksu u zemaljskoj digitalnoj radiodifuziji. Zona pokrivanja jedne TV stanice u digitalnom domenu će obuhvatati jednu ili više zona raspodele i razlikovaće se od zone pokrivanja u analognom domenu.

Javno preduzeće Emisiona tehnika i veze obavljaće usluge multipleksiranja, emitovanja i distribucije digitalnog televizijskog programa za sve televizije sa važećom dozvolom. Javno preduzeće Emisiona tehnika i veze je dužno da omogući pristup multipleksu pod javnim,

nediskriminatornim i objektivnim uslovima dok će tarifni sistem zasnovati na troškovnom principu.

5. REGULACIJA I SAMOREGULACIJA U OBLASTI JAVNIH GLASILA

5.1. Regulatorno telo

Republika Srbija će raditi na institucionalnom spajanju regulatornih tela iz oblasti radiodifuzije i elektronskih komunikacija vodeći računa o specifičnim potrebama regulacije u oba sektora.

Republika Srbija će obezbediti neometano funkcionisanje regulatornog organa u oblasti radiodifuzije prilagođavanjem i primenom odgovarajućeg zakonskog okvira u te svrhe.

Republika Srbija će unaprediti pravila o sastavu regulatornog tela nadležnog za oblast radiodifuzije na način koji obezbeđuje njegovu kompetentnost i nezavisnost. Ova pravila treba da zaštite članove regulatornog tela od bilo kakvog uplitanja političkih ili ekonomskih interesa.

Republika Srbija će utvrditi posebna pravila u pogledu nespojivosti funkcija, kako bi se izbeglo da regulatorno telo bude pod uticajem političke vlasti, da članovi regulatornog tela obavljaju funkcije ili imaju interese u pravnim licima u medijskim ili srodnim sektorima, što bi moglo da dovede do sukoba interesa u vezi sa njihovim članstvom u regulatornom telu.

Republika Srbija će zakonom obezbediti da članovi regulatornog tela budu imenovani i razrešavani na demokratski i transparentan način.

Odluke regulatornog tela moraju da budu dostupne najširoj javnosti.

Republika Srbija će nadzor nad radom regulatornog tela vršiti samo u pogledu zakonitosti njegovog delovanja i ispravnosti i transparentnosti finansijskih aktivnosti.

5.1.1. Finansiranje

Republika Srbija zakonom definiše način finansiranja regulatornog organa, koji će mu omogućiti da svoju funkciju izvršava u potpunosti i nezavisno.

Regulatorno telo finansiraće se iz naknada koje će se, u skladu sa zakonom, naplaćivati od pružalaca medijskih usluga. Iznosi naknada utvrđivaće se na osnovu kriterijuma koji će obezbediti pokrivanje realnog troška regulacije i stimulisati proizvodnju i distribuciju kvalitetnih i raznovrsnih medijskih sadržaja.

5.1.2. Ovlašćenja i nadležnosti

Regulatorno telo donosi pravila i smernice u oblasti radiodifuzije, kao i interna pravila, u slučajevima predviđenim zakonom.

Regulatorno telo izdaje dozvole za emitovanje programa, uslove i kriterijume za izdavanje i obnavljanje dozvola, na osnovu kojih regulatorno telo izdaje dozvole za emitovanje. Zakonom definisan postupak izdavanja dozvola mora da bude jasan, precizan i nediskriminatoran i da se sprovodi na otvoren, transparentan i nepristrasan način. Dozvola za pružanje medijske usluge putem zemaljskog digitalnog, odnosno analognog emitovanja, izdaje se na javnom konkursu, dok se dozvole za distribuciju programa putem drugih platformi izdaju na zahtev pružalaca medijskih usluga. Zakonom mogu biti predviđeni slučajevi u kojima se ne izdaje dozvola za pružanje medijskih usluga. Odluke regulatornog tela moraju da budu dostupne najširoj javnosti.

Reformisanim pravnim okvirom preciznije će biti definisane nadležnosti regulatornog tela da donosi strateške planove o razvoju sektora, kao i uredene procedure, u skladu sa kojima bi se, na osnovu sagledavanja potreba građana i društvenih grupa za medijskim sadržajima i sveobuhvatne analize tržišta i uticaja licenciranja novih pružalaca sadržaja na tržište, odlučivalo o zonama pokrivanja i broju i vrsti programa za koje bi se izdavale nove dozvole na javnom konkursu. Iste procedure primenjivale bi se i u slučaju eventualnih zahteva za širenjem programske ponude ustanova javnog servisa.

Regulatorno telo blagovremeno će vršiti nadzor nad usklađenošću svih programskih sadržaja za koje je izdalo dozvolu, kao i za sadržaje javnih servisa sa propisima koji se odnose na oblast radiodifuzije i o tome će obaveštavati javnost i pružaoce usluga. U vezi s tim, regulatorno telo će preduzimati mere u skladu sa svojim ovlašćenjima.

5.1.3. Odgovornost

Regulatorno telo za radiodifuziju za svoj rad odgovara najširoj javnosti i dužno je da objavljuje i javnosti čini dostupnim redovne i ad hoc izveštaje o njegovom radu, uključujući i finansijske izveštaje.

Nadzor nad radom regulatornog tela vrši se samo u pogledu zakonitosti njegovog delovanja i ispravnosti i transparentnosti finansijskih aktivnosti, kako bi se istovremeno zaštitila nezavisnost regulatornog organa i on učinio odgovornim za svoj rad.

Sve odluke i svi propisi koje usvoji regulatorno telo treba da budu obrazloženi u skladu sa zakonodavstvom Republike Srbije, otvoreni za preispitivanje od strane nadležnih pravosudnih organa i dostupni javnosti.

Republika Srbija će raditi na institucionalnom spajanju regulatornih tela iz oblasti radiodifuzije i elektronskih komunikacija, vodeći računa o specifičnim potrebama regulacije u oba sektora.

5.2. Savet za štampu - samoregulatorno telo u oblasti štampanih javnih glasila

Republika Srbija ohrabruje rad i razvoj Saveta za štampu i podržava sve napore novinara i predstavnika medijske industrije usmerene ka podizanju profesionalnih standarda u novinarstvu.

Savet za štampu suštinski doprinosi jačanju ugleda javnih glasila u društvu, poštovanju Kodeksa novinara Srbije, sprečavanju nedozvoljenog uticaja na uređivačku politiku, smanjenju broja sudskih postupaka protiv novinara i unapređenju dijaloga između građana i javnih glasila.

Da bi ispunio ovu važnu društvenu ulogu, Savet za štampu bi trebalo da se finansira na način koji ne dovodi u pitanje njegovu nezavisnost. O prikupljanju i trošenju finansijskih sredstava za rad Saveta za štampu odlučuju njegovi osnivači.

Republika Srbija podržava nezavisnost i punu samostalnost Saveta za štampu i neće se mešati u njegovo osnivanje, finansiranje, organizaciju i rad.

Budući da se radi o samoregulatornom telu, nije potrebno uređivati rad Saveta za štampu posebnim zakonom, kao ni pojedinačnim zakonskim odredbama u okvirima nekog drugog zakona ili podzakonskog akta.

6. DRŽAVNA POMOĆ

6.1. Principi projektnog finansiranja

Republika Srbija će obezbediti, u svemu u skladu sa propisima kojima je regulisana kontrola državne pomoći, sufinansiranje javnog interesa u medijskom sektoru, po jedinstvenoj metodologiji, bez obzira na to da li se kao davalac pomoći u konkretnom slučaju pojavljuje Republika, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, preko nadležnih organa, ili drugih pravnih lica koje upravljaju, odnosno raspoložu javnim sredstvima i dodeljuju državnu pomoć u bilo kom obliku.

Ukupna sredstva za ovu namenu biće utvrđena i opredeljena u odgovarajućim budžetima, u obimu koji će obezbediti ostvarivanje javnog interesa u medijskom sektoru. Tako opredeljena sredstva dodeljivaće se u transparentnom postupku, pod jednakim i nediskriminatornim

uslovima, na javnim konkursima za sufinansiranje projekata kojima se obezbeđuje ostvarivanje javnog interesa utvrđenog zakonom. Te konkurse će davaoci pomoći raspisivati za javna glasila koja ispunjavaju uslove za prijavu. Uslovi za prijavu na jedinstveni način biće utvrđeni zakonom.

Kao kriterijumi za izbor projekata na javnim konkursima vrednovaće se najpre značaj projekta za ostvarivanje javnog interesa, njegov doprinos raznolikosti medijskih sadržaja i pluralizmu ideja i vrednosti, validna argumentacija projekta i adekvatna specifikacija budžeta, usklađena i obrazložena sa stanovišta planiranih projektnih aktivnosti, kao i održivost projekta. Eventualni dodatni kriterijumi za izbor projekata, čiji će opšti okvir biti jedinstveno utvrđen zakonom, usaglašavaće se kroz konsultacije sa novinarskim i medijskim udruženjima.

Radi odlučivanja o izboru projekata na javnim konkursima, davaoci pomoći formiraće nezavisne komisije, čiji će rad biti transparentan. Te komisije će biti sastavljene od kompetentnih predstavnika javnosti, profesionalnih udruženja i nevladinog sektora, čiji članovi ne mogu biti narodni poslanici, poslanici skupština autonomnih pokrajina i odbornici lokalnih samouprava, izabrana, imenovana i postavljena lica u Vladi Republike Srbije, izvršnim organima autonomnih pokrajina i jedinicama lokalne samouprave, lica imenovana na rukovodeće položaje u javnim preduzećima i javnim ustanovama, funkcioneri političkih stranaka, podrazumevajući pod tim i funkcionere i članove organa političkih stranaka stranaka i na lokalnom nivou, lica koja, kao osnivači, članovi organa upravljanja, zaposleni, lica pod ugovorom i slično, imaju interesa u javnim glasilima, odnosno drugim učesnicima na javnom konkursu, kao i bračni drugovi, roditelji, deca ili bliski srodnici svih ovde navedenih lica.

Rezultati javnih konkursa, sa detaljnim obrazloženjem odluka, biće objavljivani na način da se obezbedi njihova dostupnost učesnicima na konkursu i javnosti. Sa korisnicima sredstava zaključivaće se ugovori kojima će oni biti obavezani da dobijena sredstva troše namenski i u određenim rokovima, kao i da, po završetku projekta, dostave adekvatan narativni i finansijski izveštaj o utrošenim sredstvima.

Davaoci pomoći vršiće redovnu evaluaciju i nadzor nad načinom raspolaganja i korišćenja sredstava posle izvršene raspodele, i rezultate o tome objavljivati na način da se obezbedi njihova puna dostupnost javnosti.

6.2. Specifične podsticajne mere

Republika Srbija će podsticati ostvarivanje javnog interesa u medijskoj sferi i podsticajnim merama kao što su:

- značajno smanjivanje stope PDV na prodaju štampe, servisa novinskih agencija i medijskih sadržaja čija je produkcija projektno finansirana sredstvima državne pomoći;
- smanjenje, odnosno ukidanje carina na repro materijal, delove i osnovna sredstva koja je potrebno servisirati, a ne proizvode se ili se te usluge se ne pružaju u Republici Srbiji;

- stimulisanje zapošljavanja u medijskom sektoru oslobađanjem poslodavaca od dela poreza i doprinosa na novozaposlene i poreza na autorske honorare;
- podrškom javnim glasilima, novinarskim udruženjima i medijskim asocijacijama, za programe usavršavanja novinara u različitim oblastima (ekonomija, odbrana, manjinska prava, unutrašnji poslovi, poljoprivreda, nove tehnologije...)
- obavezivanjem državnih organa da oglašni prostor u medijima kupuju direktno od javnih glasila, bez posrednika;
- oslobađanjem lokalnih javnih glasila dela lokalnih taksi i naknada, kao što su takse za isticanje firmi, naknade za korišćenje građevinskog zemljišta i sl.).

7. AKCIONI PLAN ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE

	AKTIVNOST	ROK ZA IZVRŠENJE
1.	Donošenje novog zakona za oblast javnog informisanja ("Sl. glasnik RS", br. 43/2003, 61/2005, 71/2009 i 89/2010 - odluka US)	9 meseci od usvajanja Strategije
2.	Donošenje novog Zakona o elektronskim medijima	9 meseci od usvajanja Strategije
3.	Izmena Zakona o oglašavanju ("Sl. glasnik RS", br. 79/2005),	10 meseci od usvajanja Strategije
4.	Izmena Krivičnog zakonika ("Sl. glasnik RS", br. 85/2005, 88/2005 - ispr., 107/2005 - ispr., 72/2009 i 111/2009)	12 meseci od usvajanja Strategije
5.	Izmena Zakona o krivičnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 76/10)	12 meseci od usvajanja Strategije
6.	Stavljanje van snage Zakona o Javnom preduzeću Novinska agencija Tanjug ("Sl. list SRJ", br. 11/95)	18 meseci od usvajanja Strategije
7.	Stavljanje van snage Zakona o unošenju i rasturanju inostranih sredstava masovnog komuniciranja i o inostranoj informativnoj delatnosti u Jugoslaviji ("Sl. list SFRJ", br. 39/74 i 74/87, "Sl. list SRJ", br. 24/94 i 28/96 i "Sl. glasnik RS", br. 43/2003 – dr. zakon)	18 meseci od usvajanja Strategije
8.	Povlačenje države iz vlasništva u medijima - Prodaja državnih udela u sredstvima javnog informisanja - Privatizacija Tanjuga - Privatizacija lokalnih i regionalnih medija	18 meseci od usvajanja Strategije
9.	Izmena Zakona o pravu na besplatne akcije i novčanu naknadu koju građani ostvaruju u postupku privatizacije ("Sl. glasnik RS", br. 123/07 i 30/10)	12 meseci od usvajanja Strategije
10.	Rešavanje pitanja statusa bivših saveznih javnih ustanova u oblasti informisanja, SJU Radio Jugoslavija i SJU Jugoslovenski pregled	6 meseci od dana usvajanja Strategije

11.	Podsticanje razvoja medijskog tržišta i stvaranje nediskriminatornih uslova za zdravu konkurenciju u okviru medijske industrije i njen održivi razvoj.	Od dana usvajanja Strategije -trajno
12.	Stavljanje van pravne snage svih odredaba zakona koji predviđaju mogućnost države, teritorijalne autonomije, lokalne samouprave, javnih preduzeća i ustanova, privrednih društava sa vlasničkim učešćem države da osnivaju medije, odnosno zadrže vlasništvo u medijima, odnosno na drugi način osujete obaveznu privatizaciju, a posebno odredbe koje u tom smislu postoje u Zakonu o lokalnoj samoupravi ("Sl. glasnik RS", br. 129/2007), Zakonu o glavnom gradu ("Sl. glasnik RS", br. 129/2007), Zakonu o javnim službama ("Sl. glasnik RS", br. 42/91, 71/94, 79/2005 - dr. zakon, 81/2005 - ispr. dr. zakona i 83/2005 - ispr. dr. zakona), Zakonu o javnim preduzećima i obavljanju delatnosti od opšteg interesa ("Sl. glasnik RS", br. 25/2000, 25/2002, 107/2005, 108/2005 - ispr. i 123/2007 - dr. zakon), Zakonu o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina ("Sl. list SRJ", br. 11/2002, "Sl. list SCG", br. 1/2003 - Ustavna povelja i "Sl. glasnik RS", br. 72/2009 - dr. zakon), Zakonu o nacionalnim savetima nacionalnih manjina ("Sl. glasnik RS", br. 72/2009)	18 meseci od usvajanja Strategije
13.	Podržavanje sprovođenja analize u domenu medijske pismenosti i medijskih vrednosti	Od dana usvajanja Strategije -trajno
14.	Ohrabrivanje proizvodnje sadržaja u vezi sa medijskom pismenošću	Od dana usvajanja Strategije -trajno
15.	Podsticanje korišćenja medija i informacionih i komunikacionih tehnologija u cilju kreiranja inkluzivnog društva i otvaranja novih radnih mesta	Od dana usvajanja Strategije -trajno
16.	Jačanje kapaciteta i podsticanje saradnje u domenu edukacije između institucija, medijskih profesionalnih i poslovnih udruženja, predstavnika civilnog društva, a u vezi sa medijskom pismenošću	Od dana usvajanja Strategije -trajno
17.	Uvođenje programa medijske pismenosti u procesu obrazovanja od osnovno-školskog do univerzitetskog nivoa	Od dana usvajanja Strategije -trajno
18.	Podržavanje inicijativa u vezi sa medijskom pismenošću	Od dana usvajanja Strategije –trajno

Članovi Radne grupe:

Rade Veljanovski

Jelena Surčulija

Slobodan Kremenjak

Dragoljub Žarković

Zoran Sekulić

Danilo Nikolić

Igor Avžner

U Beogradu, 1. jun 2011. godine